
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua

Sidang Akademik 2002/2003

Februari/Mac 2003

EEE 355 – ROBOT DAN PENGAUTOMATAN

Masa : 3 Jam

ARAHAN KEPADA CALON:

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TIGABELAS** (13) muka surat beserta **Lampiran (1 muka surat)** bercetak dan **ENAM** (6) soalan sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **LIMA** (5) soalan.

Agihan markah diberikan di sut sebelah kanan soalan berkenaan.

Semua soalan hendaklah dijawab di dalam Bahasa Malaysia.

...2/-

1. (a) Berikan pengkelasan jenis-jenis robot industri berdasarkan jenis sambungan dan struktur lengan robot dan contoh aplikasi yang sesuai bagi robot berkenaan.

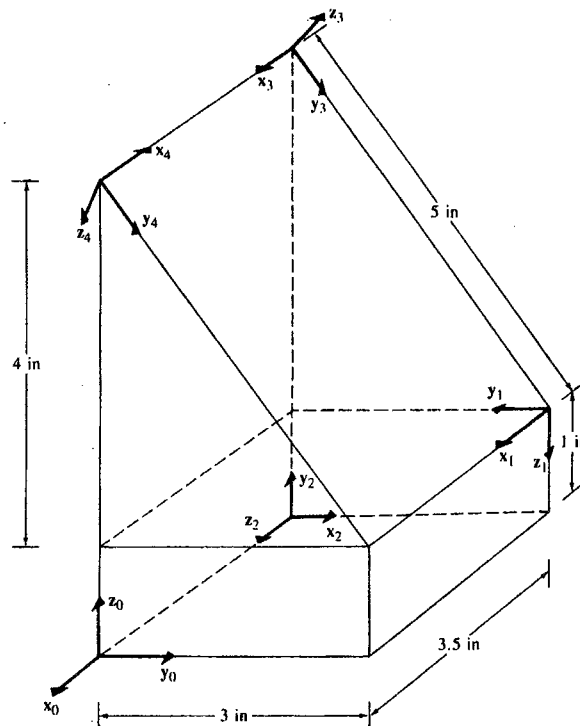
Give the classification of different types of industrial robot based on joint and manipulator structure, and also example of suitable application for each robot arm.

(20%)

- (b) Bagi kerangka-kerangka di dalam Rajah 1(b), tentukan matriks penjelmaan homogen jenis 4x4, iaitu ${}^{i-1}A_i$ dan ${}^0A_i$ bagi $i=1,2,3,4$.

For the frames in Figure 1(b), determine the 4x4 homogenous transformation matrix, i.e. ${}^{i-1}A_i$ and ${}^0A_i$ for $i=1,2,3,4$.

(30%)

Rajah 1(b)
Figure 1(b)

...3/-

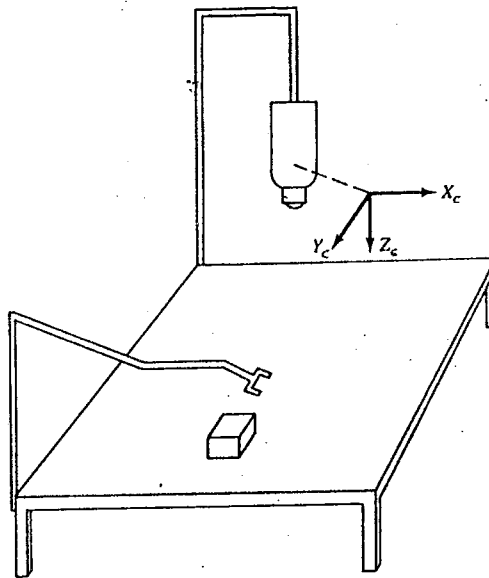
- (c) Sebuah stesen kerja robot telah di sediakan dengan sebuah kamera (seperti Rajah 1(c)). Kamera tersebut boleh melihat asalan bagi tapak sistem koordinat di mana robot enam-sendi tersebut disambungkan. Ia juga boleh melihat pusat bagi objek (anggap sebagai sebuah kiub) yang akan dimanipulasi oleh robot. Sekiranya sistem koordinat lokal telah ditetapkan di tengah-tengah kiub, objek tersebut seperti yang dilihat oleh kamera boleh diwakili oleh sebuah matriks penjelmaan homogen, T_1 . Sekiranya asalan bagi tapak sistem koordinat seperti yang dilihat oleh kamera boleh juga diwakili oleh sebuah matriks penjelmaan homogen, T_2 , dan;

A robot work station has been set up with a TV camera (Figure 1(c)). The camera can see the origin of the base coordinate system where a six-joint robot is attached. It can also see the centre of an object (assumed to be a cube) to be manipulated by the robot. If a local coordinate system has been established at the centre of the cube, this object as seen by the camera can be represented by a homogenous transformation matrix T_1 . If the origin of the base coordinate system as seen by the camera can also be represented by a homogenous transformation matrix, T_2 and;

(50%)

$$T_1 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 10 \\ 0 & 0 & -1 & 9 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad T_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -10 \\ 0 & -1 & 0 & 20 \\ 0 & 0 & -1 & 10 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

...4/-

Rajah 1(c)
Figure 1(c)

- [i] Apakah kedudukan asalan bagi pusat kiub merujuk kepada sistem koordinat tapak?

What is the position of the centre of the cube with respect to the base coordinate system?

- [ii] Andaikan kiub berada di dalam jangkauan lengan. Apakah matriks orientasi $[n,s,a]$ sekiranya anda mahukan pengepit (gripper) untuk lengan berada sejajar dengan paksi y bagi objek dan pada masa yang sama mengambil objek dari atas ?

Assume that the cube is within the arm's reach. What is the orientation matrix $[n,s,a]$ if you want the gripper (or finger) of the hand to be aligned with the y axis of the object and at the same time pick up the object from the top?

...5/-

2. (a) Apakah definisi bagi terma *analisa kinematik* bagi satu lengan robot?

What is the definition for the term "kinematic analysis" with reference to a robot arm?

(10%)

- (b) Berikan apakah definisi dan penggunaan parameter Denavit-Hartenberg (D-H) menggunakan rajah yang sesuai.

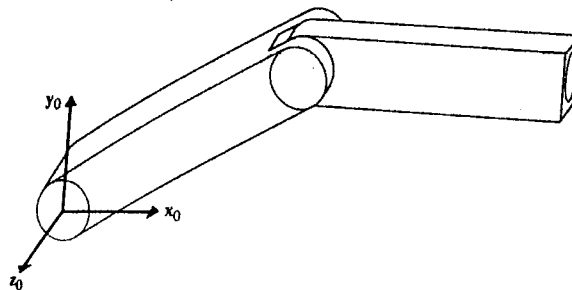
Give the definition and usage of Denavit-Hartenberg (D-H) parameters using a suitable diagram.

(30%)

- (c) Bagi lengan dengan dua darjah kebebasan (2DOF) seperti Rajah 2(c). Diberi panjang setiap sambungan adalah 1m, tentukan kedudukan kerangka koordinat sambungan dan cari nilai ${}^0A_1$ dan ${}^1A_2$. Tentukan selesaian kinematik songsang bagi lengan tersebut.

A two-degree-of-freedom manipulator is shown in Figure 2(c). Given that the length of each link is 1m, establish its link coordinate frames and find ${}^0A_1$ and ${}^1A_2$. Find the inverse kinematics solution for this manipulator.

(60%)

Rajah 2(c)
Figure 2(c)

...6/-

3. (a) Jelaskan apakah yang dimaksudkan dengan analisa dinamik terus dan analisa dinamik sonsang merujuk kepada satu lengan robot.

Explain the meaning of forward and inverse dynamic analysis with reference to robot arm.

(20%)

- (b) Berikan dua contoh serta penerangan ringkas mengenai formulasi matematik atau model dinamik yang boleh digunakan bagi melakukan analisa dinamik terhadap sebuah lengan robot.

Give two examples and a brief description of mathematical formulations or dynamic models that can be used in conducting dynamic analysis on a robot arm.

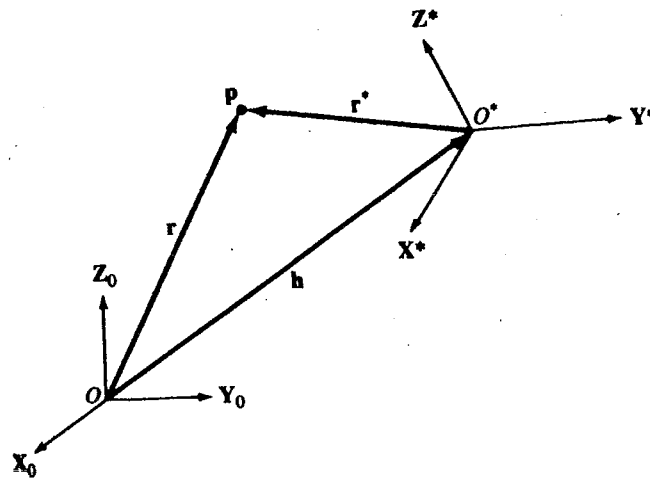
(30%)

- (c) Satu partikel Q, ditentukan kedudukannya oleh vektor r dan r^* , merujuk kepada kerangka O_{XYZ} dan O_{XYZ}^* . Terbitkan rumus bagi nilai halaju $v(t)$ dan pecutan $a(t)$ untuk titik p , dengan merujuk kepada kerangka tidak bertanda. Rujuk Rajah 3(c).

A particle Q has its position described by vector r and r^* , with reference to YZ and O_{XYZ}^* . Derive the formula for velocity $v(t)$ and acceleration $a(t)$ for point p , with reference to the unstarred frame. Refer to Figure 3(c).

(50%)

...7/-

Rajah 3(c)
Figure 3(c)

4. (a) Bandingkan kelebihan serta kekurangan sistem penggerak berasaskan hidraulik, pneumatik dan elektrik.

Compare the advantages and disadvantages for actuator system using hydraulic, pneumatic and electrical based system.

(20%)

- (b) Huraikan komponen-komponen asas yang diperlukan untuk membina satu sistem penggerak berasaskan sistem hidraulik, serta berikan contoh bagaimana sistem ini berfungsi dengan lakaran yang sesuai.

Describe the basic components needed to design an actuation system based on the hydraulic system, and give an example using suitable diagram of how the system function.

(20%)

...8/-

- (c) Hurai serta terbitkan perkaitan antara parameter tork(T), arus(I) dan laju(ω) bagi satu motor AT dengan menggunakan model motor AT dan beban yang sesuai.

Describe the relationship between torque(T), current(I), and speed(ω) for a DC motor using a suitable DC motor and load model.

(30%)

- (d) Huraikan operasi kedua-dua litar pemacu bagi motor jenis AT berikut:

Describe the operation of both the DC motor driver circuits below:

(30%)

- [i] Litar pemacu Pemodulatan Lebar Denyut.

Pulse Width Modulation (PWM) driver circuit.

- [ii] Litar pemacu Titian.

H-bridge driver circuit.

5. (a) Berikan empat jenis penggunaan sistem penglihatan mesin didalam sebuah sistem automasi serta nyatakan komponen-komponen asas yang perlu ada untuk membina satu sistem penglihatan mesin yang sesuai.

Give four types of application suitable for a machine vision system in an automation system and state the basic components needed to build a suitable machine vision system.

(15%)

...9/-

- (b) Jelas cara berfungsi dua jenis peranti penglihatan robot berikut:

Describe how the following devices for robot vision system operate:

(20%)

- [i] Tiub Vidicon
Vidicon Tube
- [ii] Kamera jenis CCD
CCD Camera

- (c) Jadual 1 menunjukkan satu imej 6 x 12 *pixel* dengan skel-gray 4-bit yang dibahagi bagi julat voltan $0 \leq v_i \leq 5$.

Table 1 shows a 6 x 12 pixel image with a 4-bit gray scale divided in the voltage range of $0 \leq v_i \leq 5$.

(30%)

- [i] Berapakah bilangan tingkat skel-gray yang ada? Dan apakah julat voltan bagi setiap tingkat?

How many level of the gray-scale is available ? And what is the voltage range for each level ?

- [ii] Lakarkan histogram bagi imej tersebut.

Sketch the histogram for the image.

- [iii] Tentukan nilai ambang optimal bagi v_T , dengan menggunakan $v \geq v_T$ untuk logik 1, dan $v < v_T$ bagi logik 0, dan lakarkan imej tatasusunan binary yang bersesuaian.

Determine the optimal threshold value for v_T , using $v \geq v_T$ for logic 1, and $v < v_T$ for logic 0. And sketch a suitable binary image array.

...10/-

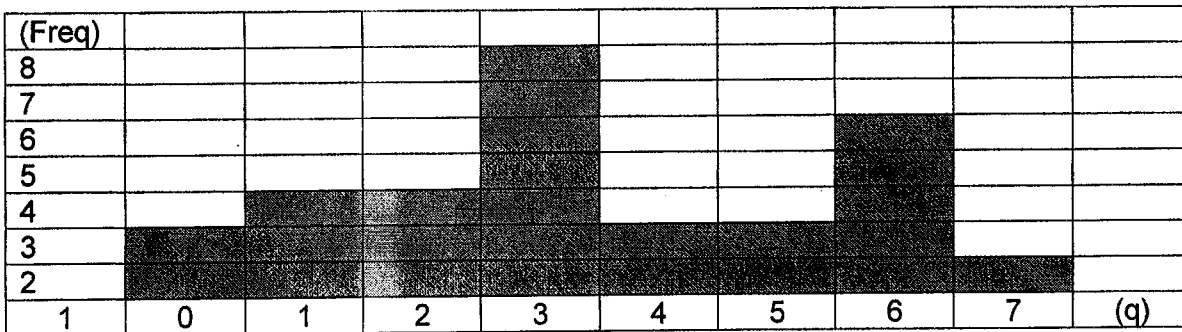
1	4	4	3	3	4	4	3	8	3	12	12
1	4	2	9	2	2	2	11	4	8	4	12
1	3	4	3	11	11	2	2	2	2	12	7
5	4	3	3	3	10	10	11	11	12	12	13
3	3	9	3	2	10	10	11	6	12	12	13
5	9	10	10	10	10	11	11	11	11	13	13

Jadual 1
Table 1

- (d) Dengan merujuk kepada Rajah 5(d) iaitu jadual nilai imej hasil dari satu sistem penglihatan robot, lakukan proses 'histogram equalisation' dan berikan jadual nilai imej yang diperolehi.

By referring to Figure 5(d) execute a histogram equalisation process on a value image produced by a robotic vision system and give the new value image.

(35%)

Rajah 5(d)
Figure 5(d)

...11/-

6. (a) Berikan pengkelasan peranti-peranti penderia yang digunakan didalam industri berasaskan teknologi robot dan automasi.

Classify the sensing devices utilised in the industry based on robotic and automation technology.

(15%)

- (b) Jelaskan bagaimana penderia berikut beroperasi:

Describe how the following sensor device operates:

(30%)

[i] Linear Variable Differential Transformer (LVDT)

Linear Variable Differential Transformer (LVDT)

[ii] Pengekod Optik

Optical Encoder

[iii] Penderia Kesan Hall

Hall Effect Sensor

- (c) Nyatakan komponen-komponen asas bagi sebuah modul litar pengawal jenis *programmable logic controller (PLC)*.

State the basic components of a programmable logic controller (PLC) circuit module.

(10%)

- (d) Berikan rajah tangga serta kod mnemonik yang sesuai bagi aplikasi berikut yang menggunakan PLC sebagai modul pengawal. Rujuk jadual 2 dan Rajah 6(d).

Determine the suitable ladder diagram and mnemonic codes for the following application using PLC as the control module. Refer to table 2 and Figure 6(d).

(45%)

...12/-

**Aplikasi PLC:
PLC Application:**

Mesin Pembasuh Kereta Automatik

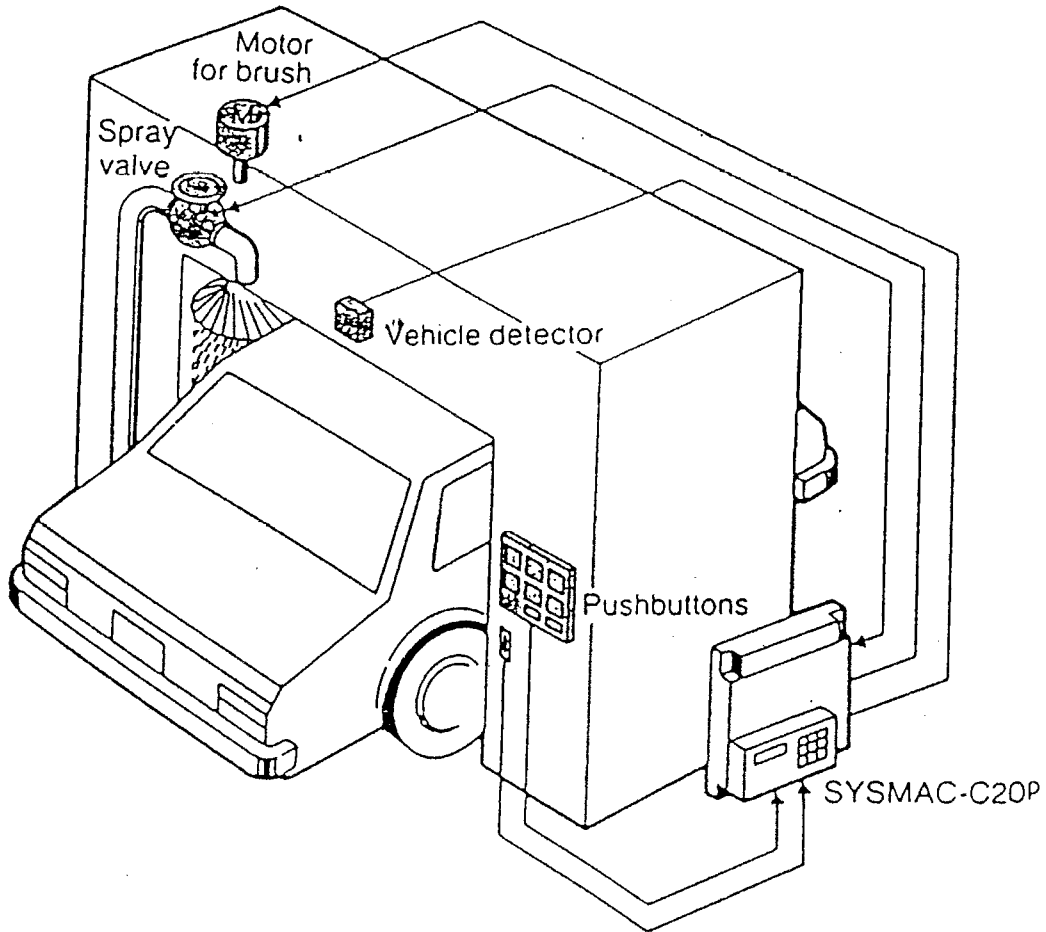
Peranti masukan yang mudah iaitu peranti pengesan kenderaan dan suis butang-tekan digunakan. Sebagai tindakbalas kepada isyarat dari peranti masukan, PLC akan membuka injap untuk semburan dan menghidupkan motor untuk berus yang berpusing.

Automatic Car Washing Machines

Simple input devices, a vehicle-detecting device and pushbutton switches are used. In response to these signals, the PLC opens the valve for the spray and starts the motor for the revolving brush.

Masukan <i>Input</i>	0000 – Butang pemula <i>Start button</i> 0001 – Pengesan kenderaan <i>Vehicle setector</i> 0002 – Mesin pembasuh berhenti <i>Washing machine stops</i>
Keluaran <i>Output</i>	0500 – Injap penyembur <i>Spray valve</i> 0501 – Motor pemberus <i>Brush motor</i> 0502 – Pergerakan mesin pembasuh <i>Movement of washing machine</i>

Jadual 2
Table 2

Rajah 6(d)
Figure 6(d)

- oo0oo -

$${}^{i-1}A_i = \begin{bmatrix} \cos \theta_i & -\cos \alpha_i \sin \theta_i & \sin \alpha_i \sin \theta_i & a_i \cos \theta_i \\ \sin \theta_i & \cos \alpha_i \cos \theta_i & -\sin \alpha_i \cos \theta_i & a_i \sin \theta_i \\ 0 & \sin \alpha_i & \cos \alpha_i & d_i \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}^0A_1 = \begin{bmatrix} C_1 & 0 & -S_1 & 0 \\ S_1 & 0 & C_1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad {}^1A_2 = \begin{bmatrix} C_2 & -S_2 & 0 & a_2 C_2 \\ S_2 & C_2 & 0 & a_2 S_2 \\ 0 & 0 & 1 & d_2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}^2A_3 = \begin{bmatrix} C_3 & 0 & S_3 & a_3 C_3 \\ S_3 & 0 & -C_3 & a_3 S_3 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad {}^3A_4 = \begin{bmatrix} C_4 & 0 & -S_4 & 0 \\ S_4 & 0 & C_4 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & d_4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$${}^4A_5 = \begin{bmatrix} C_5 & 0 & S_5 & 0 \\ S_5 & 0 & -C_5 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad {}^5A_6 = \begin{bmatrix} C_6 & -S_6 & 0 & 0 \\ S_6 & C_6 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & d_6 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$T_1 \equiv {}^0A_1 {}^1A_2 {}^2A_3 = \begin{bmatrix} C_1 C_{23} & -S_1 & C_1 S_{23} & a_2 C_1 C_2 + a_3 C_1 C_{23} - d_2 S_1 \\ S_1 C_{23} & C_1 & S_1 S_{23} & a_2 S_1 C_2 + a_3 S_1 C_{23} + d_2 C_1 \\ -S_{23} & 0 & C_{23} & -a_2 S_2 - a_3 S_{23} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$T_2 \equiv {}^3A_4 {}^4A_5 {}^5A_6 = \begin{bmatrix} C_4 C_5 C_6 - S_4 S_6 & -C_4 C_5 S_6 - S_4 C_6 & C_4 S_5 & d_6 C_4 S_5 \\ S_4 C_5 C_6 + C_4 S_6 & -S_4 C_5 S_6 + C_4 C_6 & S_4 S_5 & d_6 S_4 S_5 \\ -S_5 C_6 & S_5 S_6 & C_5 & d_6 C_5 + d_4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

where $C_i \equiv \cos \theta_i$; $S_i \equiv \sin \theta_i$; $C_{ij} \equiv \cos (\theta_i + \theta_j)$; $S_{ij} \equiv \sin (\theta_i + \theta_j)$.

PUMA link coordinate transformation matrices.